

לזכרו של שלמה יפה ז"ל

דבר המערכת

"... היה איש, וראו -
- איננו עוד,
שירת חייו באמצע נפסקה..."

שלמה יפה, איננו.
דמותו השקטה הבוטחת היפה, לא עוד תראה ברחובות
השכונות.
לא עוד ישמע קולו השקט והבוטח בנעימה המתנגנת הכליכך.
החלל גדול, החסרון מורגש, והלב ממאן להאמין.
חפשנו דרך להתבטא ולתאר את דמותו של שלמה, את המעשה
הגדול של השקום השכונה שהוא היה אביו ואמו, שקום
השכונות בקפלן-יוספטל כפר-סבא.
דלות המילים מלתאר את המעשה ואת האיש.
יהיה העתון "מקדש מעט" לזכרו.

המערכת

שלמה יפה ז"ל -

2.12.84

מדברי יצחק ולד, ראש עיריית כפר-סבא על קברו הרענן.

המומים, כואבים ודואבים, מסרבים להאמין לגורל המתאכזר - מלווים אנו היום ידיד, חבר, רע ומעל לכל אדם, אדם נפלא - שלמה יפה.

למרות שידענו על מחלתו הקשה - קשה להשלים והלב מסרב להאמין. שלמה היה אדם צנוע, ענו, נעים הליכות, יפה תואר ויפה נפש, סבלני וסובלני. בעל לב פתוח ואוזן קשבת, דמות שהקרינה סמכות ונועם ואשר הסגירה בתוכה מעשים גדולים של איש, שידע לפעול ולהפעיל, בכל התחומים בהם עסק בתולדות חייו הקצרים, אך רבי עלילה.

שלמה נולד בשנת 1935 בטורקיה, ועלה ארצה עם עליית הנוער בהיותו ילד בן 9. את חינוכו רכש בפנימיה בפתח-תקוה בביה"ס לגננות ושתלנות שם רכש גם אהבה לטבע ואחר כך בקיבוץ צאלים.

בשנת 1952 התגייס לצה"ל ושירת בקומנדו הימי. בחיל הים עבר מסלול מגוון וקשת רחבה של תפקידים. מעולם לא סיפר דבר ולא שיתף איש בפרק זה של חייו. אולם, יודעים אנו מפי חבריו לנשק כי שלמה היה חייל וקצין למופת ולדוגמא. אמיץ, גיבור - כמוכן המלא של המלה, אך יחד עם זה צנוע וענו.

הוא היה משכמו ומעלה וגם בשעות קשות של מתח וחרדה ידע להקרין בטחון, סמכות ושלוה. אדם שאפשר לסמוך עליו, אדם שאחריו מוכן אתה ללכת באש ובמים. ואכן - הוא היווה דוגמא לרבים רבים שאותם הדריך והיה מפקדם.

שלמה היה חבר טוב, ידיד נאמן, אליו אפשר לפנות בעת מצוקה, תמיד הושיט יד, ידע להאזין לזולת בסבלנות ולפעול למענו.

עוד שנים רבות יעברו בטרם אפשר יהיה להרים את המסך מעל פרק עלום, עטור עלילות זה של חייו ולספר על תרומתו הגדולה לבטחון ישראל.

עם שחרורו מצה"ל השתלב בפרויקט שיקום השכונות יוספטל-קפלן בכפר-סבא. ושלמה, בלהט, תוך אמונה עמוקה שאפשר, כדאי וצריך לפעול למען השכונות החל לפעול. וכדרכו עשה זאת ביסודיות, תוך השקעת כל כוחות הגוף והנפש, סוחף אחריו אל כל העוסקים במלאכה תוך חדווה עשייה ויצירה, ומחדיר בכלם אמונה בצידקת דרכם.

גם עבודה זו, שקשה מאד היתה תחילה, נעשתה בשקט, בשלוה פנימית ונועם הליכות.

שלמה הקסים את כל מי שפגש בו. בעיניו הטובות והמיטיבות ובחיוך ששכן קבע על שפתיו ידע לרכוש את אמונם של תושבי השכונות. הם למדו להכירו ולהוקירו ולדעת ששלמה אינו איש של דיבורים והבטחות שווא, אלא איש המעשה, אשר מוכן לעקור הרים וסלעים עבור תושבי שכונות קפלן ויוספטל ולעשות ימים כלילות כדי להביא להם את הרווחה המיוחלת.

הוא למד להכירם מקרוב, למד את בעיותיהם ואת צרכיהם, בצורה היסודית והרצינית האופיינית לו. והם הפכו לחלק מחייו. בן בית ובן משפחה היה בכל משפחה בשכונות.

שלמה הצליח להפוך חלום למציאות.

בכשרון רב, בעבודה קשה ומפרכת אשר במשך חמש השנים בהן עסק בה הפכה לחלק בלתי נפרד מחייו. הצליח לקדם את פרויקט שיקום השכונות בכפר-סבא ולהביאו להיות לאחד המוצלחים בארץ כולה.

אנשי שכונות קפלן ויוספטל, כמו כולנו, אנשי העיריה והסוכנות ידעו להוקיר לכבד ולאהוב את שלמה יפה, אשר לו חלק חשוב ונכבד בפרוייקט מפואר זה, המהווה דוגמא - בזכותו - לכל השכונות האחרות בארץ.

גם את אנשי הקהילה מפלורידה, אשר אימצו את פרויקט השכונות הצליח שלמה בכשרון רב, ובאישיותו המיוחדת, לסחוף בהתלהבות להרתם למען הפרוייקט - והם אהבו אותו.

ובכל אלה לא הסתפק - כך נרתם לפעולות התנדבות גם בעיר במסגרת רוטרי בו היה חבר ולניהול החברה של המרכז הקהילתי ע"ש ספיר.

גם בעת מחלתו הקשה, לחם בה, שלמה, בדרכו, תוך הפנמת כאביו, תוך התחשבות במשפחתו ובחבריו לעבודה, לחם בכל כוחו - עד יומו האחרון - במחלה.

כל העת המשיך בעבודתו, התעניין בנעשה והמשיך לתרום ולפעול למען אנשי השכונה.

שלמה יחסר לכולנו - לרעייתו לאה, לבניו איתי, ניר ועידו, לאביו ולאחיו ולכל משפחתו, לחבריו, לרעיו לידידיו הרבים, לחבריו לנשק ולעבודה ולכל אנשי שכונת יוספטל קפלן.

אולם אנו נמשיך בדרך בה החל ונמשיך את מפעלו החשוב - בו החל ובו האמין וכה רצה להביאו לידי סיום.

שלמה ידידי ורעי, נפרדים אנו ממך, תוך הרגשת תודה והוקרה עמוקים על תרומתך הגדולה - הן לכפר-סבא והן למדינת ישראל כולה-בפועלך הרב בתחום חברתי והבטחוני, ומודים לגורל על כי הפגישנו עם אדם שאפשר היה ללמוד ממנו כה הרבה - מסירות, כח רצון, דבקות במטרה וחברות טובה. יהי זכרו ברוך!

שלמה

שלמה - אדם, חבר, מנהל, מנהיג.

איש שעושה, שאומר אמת, איש היודע לאמר - תודה.

איש - אין תלונה בפיו. רק את הכאב בלע.

הכרתי את שלמה כאשר היה כבר בתפקידו כמנהל הפרוייקט, והתפקיד תאם לו ככפפה לכף היד. לא יכולת לשער כי אך חודשים ספורים קודם לכן עדיין שרת במדים, בתפקיד בעל אופי אחר. חודשים בודדים בתפקיד האזרחי הראשון שלו - כה שונה מתפקידיו הקודמים, והוא כבר שוחה בו כדג במים, כבעל מקצוע, כמנהל - עם האדריכלים, המהנדסים, אנשי חנוך ורווחה ותכנון. כבר יש לו קו, והוא ממשיך ללמוד - מקיש ומיישם.

את רזי העבודה עם הסוכנות היהודית - על כל גגינותיה ויחודה הנובעים מאופיה המיוחד, למד כהרף עין. קולט, משנן וכבר מסביר לעירייה למה מדוע ואיך. למה צריך תכנון כך ולא אחרת, מדוע למרות הכל לא מגיע הכסף (כפי שאכן קרה בחודשים הראשונים, למפח הנפש של כולם) ואיך לעשות ולקדם על אף הכל. לא מגיע הכסף והתכנית לא יצאה לפועל - שותק ובוזע, יוזם ומנסה שוב. מצליח - שמח, מחייך, אומר תודה, ותמיד בדרך הישר, נאמן.

וכאשר התכניות מתקדמות שנה אחר שנה ורואים השגים והתקדמות - הוא גאה בהן כאב בבניו, מציג אותן בעינים בורקות. כאשר מגיעים לתכניות הקשורות בגיל הרך או בקשישים - אין זורח ממנו. מרצה, מסביר, מתלהב. אפילו האנגלית אז קולחת מפיו.

למשרד הביא שלמה נוהל עבודת מטה מסודר ומאורגן, ולכן נייר עבודה לתכנון רב שנתי של פרויקטים פיזיים משמש לאורך שנים, ומתבצע כסדרו. הכנה מדוקדקת, בצוע הולם. נהול החברה - בקורת המבקר: ללא דופי. רק עם העבודה הקהילתית והעובדים הקהילתיים לא מסתדר שלמה. לא מובן לו למה הוא אינו יכול לדבר עם כל אחד מן התושבים ישר ולענין. מה הצורך לתושבים בועד, אם יש מנהל אליו כל אחד יכול לפנות, ישירות, בכל בעיה (ובכל בעיה!) ובכל עת?

גים ב. עמירם ושלמה

קשה מאד היה לקשור קהילה תאומה מחו"ל לשכונות בכפר־סבא, בגלל ראש העיר המנוח, זאב גלר ושלמה. שניהם מסתירים בבושה את החלקים הקשים של השכונה. מציגים בגאווה את המרכז הקהילתי היפהפה. השכונה בולטת בנקיונה, ברחובות ובמדרכות השלמות, חצרות הבתים מגודרות ואף מגוננות בחלקן. הם שוכחים כי הקהילות מחו"ל באו לראות הזנחה, עזובה, מצוקה. כאלה נלחמים השניים, ואם נתגלתה עזובה - הם מתבישים בה ועוקפים אותה.

אבל - כאשר למרות זאת נקשרו קהילות פלורידה לשכונה התלקח הקשר כלהבה. מישוהו זוכר שג'ים, אלויירה וחבריהם קשורים עם שלמה והשכונה רק שנה וחצי - שנתיים? הרי נדמה כאילו זה קשר הדוק משנים מפרוץ הפרויקט - ואיזה קשר שלמה דבר עם כולם בגובה העינים. מעולם לא ראית או שמעת אותו מדבר עם מישוהו מלמעלה למטה. מעולם לא הסתכל על מישוהו מלמטה למעלה. תמיד בגובה העינים. תמיד ישר. תמיד אמר את שחשב. חשב את שאמר.

רק את הכאב בלע - ואז - שתק. חרק שן - ושתק. הזיע וקדח - ושתק. רק לא שכח להרגיע אותך - פן חס וחלילה יכאב לך או שתרגיש שלא בנוח.

בבית החולים בירושלים - עם הגיעו לשם קודח - ברגע בו היינו לבד - ספר מה קרה, מה קורה ומה יקרה. במילים פשוטות, בלי פרזות, ישר. ידע בדיוק מה יש, מה יקרה ומתי. רק השביע שלא לאמר ללאה, אולי לא יודעת, שלא תכאב. המפקד מן היחידה הקשוחה - היה איש רגיש, חושב ומתחשב. רואה את המפעל, חש את התנופה, מנהיג אותה, ואף פעם לא שוכח את הפרט, החבר, החברה שלייד - ודואג ומטפח.

הפתגם אומר ש'רק הטובים הולכים'. אין זה נכון. כולם - כולנו 'הולכים'.

אבל כשמי מהטובים הולך - איזה חלל נוצר, איזו ריקנות, איזה חוסר ...

רפי עמיחי
מנהל אזורי
הסוכנות היהודית

שלמה יפה ז"ל - מלוחם בקומנדו הימי, לבונה חברה וקהילה

עם פרישתו מהשרות הצבאי הוצעו לשלמה ז"ל תפקידים רבים בתחומי הארגון והניהול בתעשייה ובחינוך. אך לאחר מספר שיחות עם ראש העיר המנוח זאב גלר ז"ל, החליט שלמה להתמסר לניהול פרויקט שקום השכונות בכפרסבא. שלמה נימק זאת בכך: "במשך 30 שנה המדינה העניקה לי ועתה אחזיר את חובי המוסרי בכך שאתרום חמש שנות עבודה למען החברה בישראל". עם כניסתו לתפקיד היה הפרויקט רדום לחלוטין. מיד עם כניסתו לעבודה נייער הפרוייקט לחיים והתמלא פעילות מבוקר עד לילה.

שלמה התמסר לתפקידו מעלות השחר, יחד עם פועלי נקיון, ועד לשעות הלילה המאוחרות. דלת משרדו היתה פתוחה לכל הפונים אליו והוא שמע את בעיותיהם בסבלנות אין קץ. שלמה חי את השכונה ברגעי העצב וברגעי השמחה ותוך זמן קצר הפכו התושבים לשותפיו הנאמנים בביצוע תוכניות השיקום.

תוך פחות משלוש שנים מתחילת עבודתו חל שינוי עצום לטובה במראה הפיזי של השכונה: נסתיימה הנחת התשתית לרשת הטלפונים, תוקנו המדרכות ונסללו מדרכות חדשות, הורחב המרכז הקהילתי, שופצו מועדוני הנוער, נבנה מועדון חדש לקשישי השכונה, נבנו ושופצו גני הילדים, שופצו מעונות היום ומועדון נעמ"ת. בבתי הספר נבנו אולמות ושופצו הכתות. והחשוב מכל, התושבים הביעו את אמונתם המוחלטת בפרויקט בכך שהתחילו לרכוש את דירותיהם מ"עמידר" והשקיעו את הסכונותיהם בהרחבת דירותיהם בעזרת הפרוייקט. למעלה מ-300 דירות נקנו ע"י הדיירים והורחבו. גושי מבנים רבים שופצו והורחבו והפכו לפינות חמד בשכונה. ביוזמתו של שלמה הושקעו משאבים עצומים בתחומי החינוך, התרבות, הנוער והשרותים החברתיים. אכן שינוי עצום התחולל תוך פרק זמן קצר.

בפרוייקט מעורבים עשרות גופים, ארגונים ומוסדות. הנוהלים הם מורכבים ומסובכים וטעונים מתח רב ולא תמיד יש הסכמה על חלוקת המשאבים בין הגופים השונים. ניהול פרויקט הוא משימה הדומה להליכה בשדה מוקשים נעלמים. ושלמה באישיותו המיוחדת במינה הצליח בדרכי נועם לגשר עם חילוקי דעות, להגביר את ההסכמה בין כל הגורמים, לפשט הליכים במקום לסבכם. להתאים נוהלים נוקשים למציאות וכל זאת במטרה לקדם את העשייה והבניה של הפרוייקט.

נציגי הממשלה והסוכנות היהודית קשרו עם שלמה קשרי עבודה וידידות מיוחדים במינם. תוך זמן קצר למדו להכיר את שלמה כאיש מעשה וחזון, הדבק במשימה עד לביצועה המלא וכל זאת בהשקט ובבטחה! שלמה היה תמיד מנהל הפרוייקט שהיה מגיש את התוכניות והתקציבים במועד, כשהם עשויים כהלכה. שלמה לא האמין בטלפונים ובהתכתבויות, הוא האמין בשיחות פנים אל פנים. לשם כך נסע במכוניתו אלפי קילומטרים לתל-אביב ולירושלים לתיאומים ולדיונים עם אנשי משרד השיכון, הסוכנות היהודית, עמידר, חברות התכנון והקבלנים. זאת היתה נוסחת הקסם של שלמה לביצוע מהיר ויעיל של התוכניות. פרק מיוחד במסכת מופלאה זו היתה מערכת הקשרים האמיצים שקשר שלמה עם נציגי הקהילות מארה"ב. שלמה הדביק באמונתו העזה בהצלחת הפרוייקט. מערכת הקשרים עם הקהילות הלכה והתרחבה במהירות בזכותו של שלמה. עשרות משלחות של יהודים טובים התארחו בשכונה ויצאו מביקורם ספוגים באוירה של אופטימיות וכידיעה שכספיהם הושקעו בצורה נכונה ונבונה וכבר גותנים פירות מתוקים.

המחלה הנוראה קיבנה בשלמה חודשים רבים עד שהכריעה אותו. כולנו ראינו כיצד הוא סובל מכאבים עזים, אך למרות זאת, המשיך לעבוד ללא לאות ומצא בסיוור ברחובות השכונה רגעים של מרפא ליסוריו.
ביום השישי האחרון לחייו התגבר שלמה על יסוריו, הגיע למשרדו וטיפל בבעיות הפרוייקט. שלמה הש סיפוק עצום כאשר הספיק ביום עבודה אחד להוציא לביצוע מספר תוכניות בניה חדשות ולפתור את כל הבעיות שעדיין דרשו פתרון.
עם מותו נכזבו תקוותינו ששלמה יצליח להכריע את המחלה. הגורל התאכזר למשפחתו, לידידיו הרבים, לקהילת כפר-סבא ולנדינת ישראל.
במעשיו הטובים ובשם הטוב שהשאיר אחריו נמצא כולנו ניחומים.
מי יתן ונוכל להמשיך את המופת אשר טבע שלמה בעבודתו למען החברה בישראל.
יהא זכרו ברוך!

בצער ובכאב כבד,

אלי בן גרא

מנהל המחלקה לשרותים חברתיים

תמונה מחנוכת מועדון קשישים בשכ' יוספטל עם אנשי הקהילה המאמצת.

על פרויקט שיקום השכונות קפלן-יוספטל

(מתוך פרוטוקול ישיבת מועצת העיריה מיום 19.10.84)

שתי השכונות קפלן ויוספטל נכללות בפרויקט שיקום השכונות. כבר מספר שנים לפני התחלת פרויקט שיקום השכונות החלה פעילות פרויקט הרווחה החינוכית של משרד החינוך שמטרתה היתה להעשיר את תלמידי בתי הספר אשר סבלו מחסך חינוכי בשל סיבות היסטוריות. לפרויקט הרווחה החינוכית מלאו בימים אלו 12 שנה.

שתי בעיות יסודיות מוצאים אנו בשכונות הנ"ל ערב כניסת פרויקט השיקום לפעולה:

1. בעיות פיזיות.

2. בעיות חינוך וחברה.

הניתוק הפיזי ממרכז העיר והקירבה הרבה לגבול יצרו בעיות מיוחדות ורבים מתושבי השכונות שידם היתה משגת עזבו בעבר את המקום. כמו כן רוב הדירות לא היו בבעלות הדיירים, דבר שיצר בעיות תחזוקה ופיתוח סביבתי.

עם כניסת הפרויקט לשכונה היה במקום ריכוז גבוה של אוכלוסיית קשישים וריכוז של משפחות עם בעיות כלכליות וצפיפות דיור. וכתוצאה מכך נוצרו בעיות חברה וחינוך. בבעיות אלה הפרויקט שם לו למטרה לטפל, לקדם, לשפר ולפתור.

בפרויקט השיקום שותפים:

1. ממשלת ישראל שתרמה את מירב המשאבים.

2. הסוכנות היהודית המקשרת אותנו עם הקהילות השותפות מפלורידה - פורט לאודרדייל, בוקהרטון ואורלנדו.

3. עיריית כפרסבא.

המנצח על מלאכת שיקום השכונות יוספטל-קפלן, שלמה יפה - מנהל הפרויקט, הפך כתוצאה מיוזמתו ואישיותו למוסד בפני עצמו, אשר לו קשר בלתי אמצעי ומיוחד עם התושבים ואשר ליבו ודלתו פתוחים בפניהם יומם ולילה.

(מדברי ראש העיריה מר י. ולד).

משתתפים בוועדות

תושבים אשר רוצים, ואשר איכפת להם מהשכונה, משתתפים בוועדה. בנושא זה היו בתחילה בעיות של יצירת האמון המתאים, ועבר זמן עד שעלינו על הדרך של אמון והבנה בין הפרוייקט והתושבים.

על פרויקט השיקום

(מדברי שלמה יפה בישיבת מועצת העיריה מיום 9.10.84)

פרויקט השיקום פועל באמצעות ועדות שונות:

1. הוועדה הבינמשרדית - המתאמת את פעולות הפרויקט

2. ועדת היגוי - ועדה המורכבת ממומחים ותושבי המקום. התושבים מעלים בעיות ועל אנשי הוועדה לתת פתרונות.

כמו כן פועלות ועדות משנה רבות בתחומים שונים.

רוב רובו של התקציב המוקצה לפרויקט השיקום מופנה לנושא החינוכי-חברתי, כאשר רוב הכספים לנושאים אלה מוזרמים באמצעות הסוכנות היהודית מהקהילות השותפות מפלורידה.

להלן הפרוייקטים המופיעים במגזר החברתי:

התחום	הפרוייקט
א. במגזר החברתי הנוך הגיל הרך ובתי ספר	- משחקיה - להדרכת אמהות לפעוטות
	- חוגי הנוך משלים לילדי הגנים
	- מרכז לטיפול וקידום ילדים בגיל הרך
	- הרחבת אופקים
	- תוא"ם - מערכת מחשבים לתרגול ואמון
	- עזרה אישית ללימודים לתלמידי בתי הספר
	- תגבור לימודים
	- פעלתנות
	- מילגות ללמודים על-תיכוניים
	- טיולים
	- יעוץ פסיכולוגי

שירותים חברתיים	
- תחנה לשירותים חברתיים	
- תחנה ליעוץ נוער	
- טיפוח משפחות מרובות ילדים	
- טיפול בזוגות צעירים	
- טיפוח מנהיגות מקומית	
- טיפול בקשיש	

התחום	הפרוייקט
נוער	- פעילות ספורט
	- ספרית החלפה ועיון
	- קידום והכנת נוער לגיוס לצה"ל
	- מחנות קיץ וקייטנות
	- חוגים בבית הנוער ע"ש גיורא יוספטל

מרכז קהילתי	
- תזמורת הנוער	
- תכניות אמנות	
- תיאטרון קהילתי	
- מקהלות	
- עתון שכונתי	
- חוגים להשכלה, אמנויות וחברה	
- חוגים לקשישים	
- י.ה.ל. (יהדות לכל)	
- תהילה (השכלת מבוגרים)	

נעמת - בית שושנה ספיר	- חוגים לנשים במסגרת פעילות נעמת
	- חוגים והפעלת מעונות

בתחום הפיזי יש לציין במיוחד את נושא ההרחבות. בשכון יוספטל כ־200 דירות קטנות בנות 48 מ"ר ו־54 מ"ר, הורחבו ושופצו (או נמצאות בתהליך זה) בסיוע פרויקט השיקום, כאשר הפרוייקט עזר בתכנון וסייע לקבלת תעודות הזכאות ורשיונות הבניה.

גם בשכון קפלן בוצעה בניה והורחבו בתים בסיוע פרויקט השיקום. רוב הבתים בשכון יוספטל היו במצב פיזי קשה ומוזנח משום שלא היו בבעלות הדיירים אלא בשכירות "עמידר" - אשר לא יכלה להתמודד עם בעיות התחזוקה הקשות.

בעידוד הפרוייקט נרכשו למעלה מ־400 דירות ע"י דייריהן. לאחר שהם רכשו את הדירות. הפרוייקט עזר להם להרחיב אותן.

כיום בעלי הדירות שומרים עליהן כי זו דירה שלהם. באמצעות הדירות קבלו האנשים בסיס כלכלי מינימלי וזו היתה הזדמנות, כי מחירי הדירות היו זולים מאד. היום מחירי דירות אלה גבוהים. המחיר עלה מעל ומעבר למדד, בניגוד למחירי הדירות בארץ שירדו. האנשים שרכשו דירות הם כיום בעלי נכס. דירה קטנה, גדולה, לא משנה, המשמעות העיקרית היא שהינם בעלי רכוש ויש להם נכס. זוהי ברכה גדולה שהפרוייקט העניק לתושבים.

כיום המצב בשכונות אלו הולך ומתבסס גם הודות לבנית השדרה היוצרת קירבה למרכז העיר, מערכת טלפונים שהוקמה וכן התחלת הבניה באזור שתביא בעקבותיה תושבים חדשים לעיבוי האזור.

להלן רשימת הפרוייקט שבוצעו במגזר הפיזי:

ביצוע	תכנון	הפרוייקט	
+	+	מועדון בית גיורא	1. מוסדות ציבור
+	+	אולם לתרבות הגוף	
+	+	מגרש ספורט - גן קפלן	
+	+	שיפוצים בבית ספר רמז	
+	+	שיפוץ מקלטים/מועדונים	
+	+	שיפוצים בבית שושנה	
+	+	שיפוצים במעון אורנים	
+	+	שיפוץ אולם ספורט קפלן	
+	+	מתקני ספורט רמז	
+	+	אולם התעמלות רמז	
+	+	אולם התעמלות עציון	
+	+	גן קדם חובה חדש	
+	+	שיפוץ גני ילדים	
+	+	מרכז טיפולי גיל הרך	
+	+	מועדון קשישים	
+	+	בית האבן	
-	+	מועדונית יום	
-	+	מרכז מילוא	
-	-	מתקני ספורט ופתוח בית גיורא	
+	+	פתוח בית שושנה ומועדון לקשיש	

			2. בתים
+	+	דירור מוגן לקשיש - 54 יח"ד	
+	+	שיפוץ מבנן א' - 56 יח"ד	
+	+	מבנן מצדה - 60 יח"ד	
+	+	מבנן שלמה המלך - 36 יח"ד	
-	-	איחודי דירות (2 x 6)	
75 יח"ד	+	פינויים	
תוספת 4	+	ביתני אשפה	
	+	שיפוץ דירות	
140	+	הרחבות	

			3. תשתית
+	+	שדרות בן יהודה	
+	+	גן קפלן	
+	+	כיסוי מדרכות	
+	+	שיקום מדרכות	
+	+	שיקום כביש הנביאים	
+	+	דרך עמוס	
+	+	דרך עזרא	
+	+	דרך הושע	
+	+	דרך יחזקאל	
+	+	דרך נחמיה	
-	-	דרך גן קפלן	

שדרות בן יהודה הן תוצאה של צורך לחבר את השכונות לעיר. היה צורך לנתק את השכונות מקלקיליה ולהפוך אותן לחלק מהעיר. השדרה היפה הזו מאויישת במשך שעות היום והלילה בילדים, מטיילים ומשחקים, אמהות עם ילדים, זוגות צעירים, בנינוער, מבוגרים וקשישים התופסים קצת שמש ואויר צח על ספסלי השדרה. השדרה המוארת מאפשרת לצעירים ולבני הנוער ללכת העירה על מנת להנות מהשרותים שהיא מספקת. לא עוד חושך ופרדסים ובדידות. דרך נוספת לחבר את השכונות לעיר היא הבניה של השכונות החדשות המוקמות ונבנות. זוהי תוספת מסיבית של תושבים אשר מחברים את השכונות ומגוונים את האוכלוסיה.

שלמה יפה עם נציגי הקהילות המאמצות.

השירותים החברתיים

המחלקה לשירותים חברתיים שואפת לשיפור המצב החברתי בשכונות קפלן ויוספטל. לפני בוא הפרוייקט היה מצב של אדישות וחוסר מעורבות של התושבים בנעשה בשכונה. מעונות הילדים היו ריקים והיה חוסר מוטיבציה להשתמש בשירותים שעמדו לרשות התושבים. כמו כן מצב הדיור היה קשה, והיה ריכוז גבוה של משפחות ברוכות ילדים לצד אוכלוסית קשישים גדולה.

הצעד הראשון של המחלקה לשירותים חברתיים היה פתיחת תחנה של המחלקה בשכונה עצמה וזאת על מנת להיות מעורבים וקרובים לתושבים. חלק מהטיפולים נעשים בבתי התושבים. השנה, לדוגמא, קיבלו טיפול כ-300 משפחות כאשר עיקר הבעיות הן:

יחסים בין בני הזוג

יחסי הורים וילדים

תיפקוד הורים

במסגרת עבודת המחלקה מקיימים סדנאות לנשים, סדנאות לזוגות צעירים. כתוצאה מפעולות אלה יש יתר מעורבות והתושבים החלו לפנות כיוזמתם לקבלת סיוע מהמחלקה. פעילות העובדות הסוציאליות היא רבה וקשה.

הנוך ורווחה חינוכית

פעולות פרויקט החינוך מקיפות את הילדים מגיל 6 חודשים, כלומר הטיפול מתחיל כבר בטיפת חלב ועד לבית הספר היסודי.

עיקר תשומת הלב מופנית לגיל הרך על מנת שהילד המגיע לבית הספר יהיה בשל וימנעו ממנו מעידות בעתיד והוא יחל דרכו ברגל ימין.

העבודה בבית הספר נעשית הן כעבודה פרטנית בכיתות א' - ג' וכן בשעות העשרה. כמו כן פועלת תוכנית "תואם" - לימוד בעזרת המחשב במקצועות אנגלית וחשבון.

הפרוייקט בתחום החינוך הגיע להישגים נאים והם כבר נושאים פרי. קיימות פעילויות שונות בתחום החינוך ויש הכרח בהמשכות. תוצאות עבודה חינוכית ניתן לראות רק אחרי שנים ולכן יש צורך בעבודה הקפית וממשיכה.

*** נוער

בתחום הנוער נעשית עבודה רבה על מנת ליצורחתשתית חברתית אחידה, אולם טרם התגברו על החסך החברתי.

עיקר הטיפול מופנה לנוער ללא תעסוקה וכן לנערה במצוקה.

ישנן הצלחות רבות בתחום הספורט וילדים רבים משכונות הפרוייקט הגיעו להישגים נאים. כמו כן החל לפעול במקום סניף של תנועת נוער לאחר ששנים רבות לא היה קיים. אולם, יש לציין כי בשכונות יש מקרים רבים וקשים הדורשים טיפול פרטני ובתחום זה יש להרחיב את הפעולה.

*** המרכז הקהילתי ע"ש זאב גלר

המרכז הקהילתי ע"ש גלר פועל במתכונת של בית תרבות.

החוגים הקיימים הם: מוסיקה, מקהלה, דרמה, אמנות, מלאכה, אנגלית, התעמלות, מחול וחברה וכמו כן יש במקום ספריה וחדר עיון.

המרכז הקהילתי מנסה להקנות לילדים הרגלי ביקור קבועים בחוגים ושימוש בכל החומר העומד לרשותם וזאת על מנת שיקבלו הרגלי צריכה של תרבות הפנאי.

במקביל קיימת גם פעילות למבוגרים הכוללת: חוגים באנגלית, התעמלות, מחול, ציור, מלאכה ומקהלה. למעשה, כל חוג או פעילות שיש לתושבים ענין בהם, אנו מעונינים להפעיל.

ד"ר שמואל פרנקו - לדעתו כדאי להשתמש בכלי הנגינה הנמצאים במחסן ואולי אף לפתוח שלוחה שלה בשכונות.

גבי סויסה - סוקר את הפעולות החיוביות שנעשו בשכונה אך חושש מכך שבקרוב הפרויקט יפסיק לפעול.

שלמה גולדברג - מודה שבישיבת המועצה למד וגילה על הדברים שנעשים במסגרת הפרויקט והסקירה שניתנה הועילה להבנת הנושא בצורה הטובה ביותר ויש לתת לכך יתר פרסום.

שלמה יפה - מודה למערכת החינוך שתרמה ותורמת רבות לפרויקט השיקום. לדעתו על הפרויקט להמשיך ולפעול על מנת שהעבודה הרבה שהושקעה תניב פרי. מדווח כי ראש העירייה נענה לבקשה לנסוע לארה"ב על מנת לשכנע את הקהילות המאמצות בפלורידה להמשיך ולתרום למען הפרויקט.

יצחק ולד - מודה לכל אלה העוסקים במלאכה הברוכה במסגרת הפרויקט ומדגיש שעדיין המלאכה מרובה ואין להפסיק עכשיו את פעולת הפרויקט. כפי שראינו בסרט הממצה את פעולות הפרויקט, הרבה נעשה ולהישגים רבים הגענו. חשפנו את הבעיות ואנו עושים רבות לפתרון. ומכיון שרבה עדיין המלאכה לפנינו, נעשה כל מאמץ גם לשכנע את גורמי החוץ, כי את המנגינה הזאת צריך להמשיך למען תושבי השכונות.

שלמה במרכז הקהילתי ע"ש זאב גלר
במסיבת הנוכה - תשמ"ד.

שלמה יפה
בכניסה למרכז הקהילתי ע"ש זאב גלר.

שלמה עם מדריכי נוער והגב' אלזורה מפלורידה

שלמה בטקס הענקת תואר אשת השנה לגב' תמר לוגסי תושבת השכונה - תשמ"ד.

שלמה במרכז הקהילתי ע"ש זאב גלר בהצגת החוג לדרמה עם תושבים מהשכונה.

תושבים מספרים על שלמה

שלמה בשמחה משפחתית בשכונה ואיתו עובדות משרדו.

שלמה יפה ז"ל

שלנו היה שלמה יפה ז"ל, הוא היה חלק מהשכונה. אב לשכונה ואח לכל תושביה. הוא עזר לכל אחד בכל דבר. כל מי שנזקק לעזרה מכל מוסד שהוא פנה לשלמה בכל עת ובכל שעה, אם במשרד ואם בבית, אם ביום ואם בלילה. ושלמה ז"ל עשה ימים כלילות ולילות כימים בכדי לעזור לאדם להשיג את שבקש. עזר לכל אדם לכל תושב.

והנה בא היום בו נודע לנו ששלמה איננו. ברגע זה חשנו כאילו זה קרה לנו, כאילו נכרת חלק מגופנו.

כזה היה שלמה - אדיב, נעים, חביב. אח ואב לכולנו. הוא היה ואיננו והלב ממאן להאמין. זו דרכו של עולם.

חבל, חבל, חבל.

אנו לעולם לא נשכח אותו.

יהא זכרו ברוך.

יעיש כהן
פעיל שכונה

השכונה לא שיכלה את מנהל פרוייקט שקום השכונות בלבד, היא שכלה את האבא שלה. שלמה היה האבא הפיזי והרוחני של השכונה, הוא היה האבא של כל משפחה ומשפחה בנפרד.

לכל משפחה נתן את הרגשת הבטחון והכוח, את התמיכה האישית שלו. כל בית בשכונה הרגיש ששלמה שייך רק לו.

בכל צרה, בכל בעיה אישית משפחתית, שיקומית, כל תושב בשכונה פנה אל שלמה שיפתור לו את בעיותיו. שלמה קבל כל אחד בשעות היום והלילה בין אם הבעיה היתה שייכת למשרדו ובין אם לא.

שלמה לא דחה אף פעם איש ולא אמר שאין הבעיה שייכת לו או שהיא לא בתחומו. במקום, בעוד הנך עומד לידו היה מרים את שפופרת הטלפון אל הגורם שהבעיה היתה בתחומו ומטפל בבעיה. ולא חסרו בעיות בשכונה - מי שהקיר נסדק או מי שהצינור נשבר, או הביוב נסתם, מי שרוצה לקדם את ילדיו בחינוך ולימודים ומי שמחפש תכנון משפחה, מי בבעיות הגינון המציקות לו - שלמה היה הכתובת והפתרון לכל הבעיות.

את שלמה הדאיג דבר אחד והוא היה בראש מעייניו, לתת את מירב החינוך לילדים. שלמה האמין שאם נחנך את ילדינו בגיל הרך, מגיל 0 - כך הגדיר זאת, לא יהיה אחר-כך צורך להשקיע את המשאבים לשיקום הנערים או הבוגרים אחרי צבא, כמו שקורה כיום. שלמה נתן את מלוא מרצו לנשוא ולא חסך מעצמו. הוא השתדל בכל מאודו להשיג את הטוב ביותר לילדים.

התחיל מגיל 0 בטיפת חלב כשהאם מגיעה עם תינוקה, כבר שם היא מקבלת הדרכה כיצד להתנהג עם התינוק, כיצד להכין משחקים משאריות וגרוטאות, כיצד לגרות את התינוק ולענין אותו. הקים משחקיות ומדריכות שיגיעו לבתיהן של האמהות להדרכה. בבתי הספר דאג להכניס את מערכות "תואם" - מחשבים. הכניס לשכונה פסיכולוגית לגיל הרך וקלינאית תקשורת, כדי שהשכונה תשתמש בשרותים אלה בכל זמן. עזר בשקום המועדונים בשכונה, שיהיה לאן ללכת בשעות הפנאי. פתח מועדונית לילדים, במשפחות מרובות ילדים, מקום שאליו יוכלו לבוא אחרי הלימודים, למקלחת וארוחה חמה ומדריכה שעוזרת בהכנת השעורים.

שלמה דאג גם לחוגים בשכונה, פיתח את תזמורת הנוער של יוספטל-קפלן-גבעת אשכול, עזר לתלמידים להשלים את לימודיהם. דחף ממש בכוח ובעדינות המיוחדת רק לו, כל אחד: "קח מילגה לך ללמוד, תשלים את הלימודים". בזכותו רבים הגיעו ללימודים. שלמה דאג גם לקשיש, כנאמר: "אל תשליכנו לעת זקנה". דאג לבנות מועדון לקשיש - מקום שאליו יגיעו הקשישים, ישבו על כוס תה חם וביסקויט ישוחחו על בעיות שברומו של עולם, יעסקו במשחקים, במלאכת יד, וירגישו שהם שייכים ושאיכפת למישהו מהם.

שלמה דאג גם לצורת המגורים של תושבי השכונה. החל בשיפוצי בתים, בתקון כבישים, הרחבות דוור, גינון לכל בית ששופץ. מראה הסביבה והנוף היה חשוב לו מאד. היה לו חלום שהתגשם - לבנות טיילת אשר תחבר בין השכונות ובין העיר על מנת שלא ירגישו אנשי השכונות עוד בבידודם ובקיפוח. שירגישו שהם חלק מהעיר ומשתייכים אליה ויתגאו בשכונתם ועירם.

את כל מעלותיו של שלמה לא אוכל למנות. הוא היה אדם מיוחד. אני כותבת עליו ומוחי ממאן לעכל את הידיעה כי את שלמה לא נראה יותר. עדיין ניצב הוא בעיני רוחי, שואל ומתעניין.

קשה לתאר את חגיגות המימונה, חנוכה, פורים, שמחת-תורה, בלעדיו. שלמה היה שותף פעיל בכל ההכנות לחגיגות שנערכו בשכונה, הן בתקציב והן פיזית. היה בודק כל פרט ופרט ואף עוזר בהקמת האוהלים, דאג לכל פרט מהקטן

עד הגדול, תמיד הרגיע, עודד, רצה שיהיה הארוע אופייני לשכונה, משהו שילכד את התושבים ולכן עודד אותנו הפעילים בכל הצעה שהגשנו לו. תמיד אמר: "אינני יודע מהיכן אשיג את הכסף, אבל אמצא סעיף לתת לכם את המימון". ותמיד נתן, אף פעם לא אכזב. תמיד היה אומר לי: "תמר, לא מענין אותי לאיזה מפלגות התושבים שייכים, אותי זה לא מעניין, איכפת לי שיתלכדו ויאהבו זה את זה, יחיו ביחד ובשלום, זה הכי חשוב", ואת זה הוא השיג באישיותו ובקסמו וכן בנועם דיבורו. מכל פינה ומכל אבן בשכונה קורנת דמותו של שלמה. שלמה - הוא השכונה. קשה מאד להגיד "הוא היה" הוא נשאר וישאר בליבותינו לעולמי עד חי וקיים.

כתבה: תמר סלע

מילים על שלמה יפה ז"ל

קשה לי לדבר על שלמה יפה בלשון עבר. שכן פועלו של האיש היה רב. הוא נקטף מתוכנו בעיצומה של עשייה גדולה ויועדו לו תפקידים ועשיות ברוכות. מה שאפיין את שלמה יפה ז"ל זה המרץ והרצון לעזור לתושבי השכונה בפתרון בעיותיהם. תפקידו של שלמה יפה ז"ל הוגדר "מנהל פרויקט שיקום שכונות", אך שלמה לא היה סתם עוד פונקציונר הנותן פקודות מלמעלה ויושב במגדל השן שלו, אלא אדם שדרש מעצמו ומאחרים הרבה, ונהג לתת דוגמא אישית: "לא תעשו - כי אם נעשה". לא פעם נהג לרדת לאתר שיפוץ זה או אחר, כדי לראות כיצד מתבצעות עבודות שיפוץ הבתים, או כיצד עובדים ילדים ולומדים מקצועות באמצעות מחשב משוכלל, שנועד לקדם את הילדים לפי יכולתם וכישוריהם השונים, אשר נרכש במימון פרויקט שיקום השכונות, עבור בתי הספר הממלכתיים בשכונה.

מחשב משוכלל זה הינו היחיד שפעל בשכונת שיקום בזמנו, והיווה מקור סיקור לכלי התקשורת לטיבה המשופר של "מערכת תואם" זו. דברינו האחרונים יכולים ללמדנו ששלמה יפה, בניגוד למנהלי פרויקטים אחרים, האמין יותר באדם ובטיפוחו מאשר בבנין ושיפוץ, אף שגם לא זנח נושא זה. בשיחה אישית בינינו הסביר לי שלמה ז"ל מדיניות זו בכך, שאם נרגיל לתרבות והעשרה מגיל הרך ונקנה כלים חינוכיים כיצד לשמור על סביבתנו, לשיפוץ הפיסי יהיה ערך כל שהוא, בכך שהאדם ישמור על סביבתו. אם נזניח חינוך לערכים ותוכניות העשרה מגיל הרך, הרי הנוער שיגדל יהיה כעשב בר ולא ידע לשמור על הקיים ולטפחו. מדיניות זו באה על ביטויה בכך ש-60% מתקציב פרויקט שיקום שכונות הוקדשו להעשרה ורק 40% לשיפוץ מבנים והרחבה.

טיפוח ושימור הסביבה היה בעיני שלמה יפה ערך עליון ולא פעם ניתן עידודו למבצעי נקיון בשכונה, באמצעות ילדי בתי הספר באזור, וכמקור לחיזוקים חיוביים חולקו פרסים למתמידים בפעולות נקיון בשכונה במימון פרויקט שקום שכונות.

במימד של הגיל הרך אנו ראינו את עידודו הנלהב של שלמה יפה למשחקייה לגיל הרך. המשחקייה מיועדת לתינוקות מגיל אפס עד שלוש, להדרכת אמהות בהפעלת ילדיהן באמצעות גירויים ויזואליים והפעלה מוטורית, בהתחשב בעובדה שתינוקות הם כלוח חלק ואישיותם טרם עוצבה נוכל להבין את חשיבות המשחקייה לגיל הרך, ששלמה יפה נתן לה את מלוא תמיכתו.

במימד אחר: בשיתוף פעולה עם מנהל המתנ"ס גב' אמה מטה לוי (תבדל לחיים ארוכים) נתן שלמה יפה את עידודו הכספי והרוחני להרחבת מכלול החוגים לנוער ולמבוגרים. והדברים הגיעו לידי כך שרמתם של החוגים במתנ"ס עודדו גם תושבים מהעיר כפר-סבא ליטול חלק בחוגים המתקיימים. גם אותנו הסטודנטים שלמה יפה לא זנח תוך שהוא מתנה במידה זו או אחרת את מתן מילגת סיוע לסטודנט בפעילות חינוכית ואחרת בתוך השכונה, התנאי הביא להתערבותם של יותר סטודנטים בחיי החברה בשכונה, תוך שהם מפגינים את כישוריהם השונים.

אולי הביטוי המשכנע ביותר לנאמנותו של האדם לעבודתו יכולה להיות העובדה, שגם בגבור עליו מחלתו, נהג לתור בשכונה ללמוד על מצוקותיה ולסייע ככל יכולתו. כמו כן לא החמיץ אדם נפלא זה את מתן דין וחשבון בפני באי המתנ"ס ושאר נוכחים, כשהוקרן הסרט על שיקום השכונות בהקרנת בכורה והוא חלש ותשוש. אולי הגדול בהישגיו של שלמה יפה ז"ל, הוא בכך שהצליח לעקור את הדימוי השלילי של תושבי השכונה בעיני עצמם ובעיני סביבתם. יהיה פעלו של שלמה יפה ז"ל חקוק בזכרונו.

מאת: וולף לוזיאן.

תכניותיו ופעולותיו של שלמה יפה ז"ל כמנהל פרויקט שיקום השכונות יוספטל-קפלן

אלמוני היה ועליו להתמודד עם אין ספור בעיות בשכונות יוספטל וקפלן. בימיו הראשונים בשכונה יצא לחוצות השכונות והחל לגשש על מנת לגלות את כיוון הלך הרוחות, וזו התקופה הקשה ביותר בשכונות הנ"ל.

בימים ההם שכונת גבעת אשכול היתה בגמר איכלוסה, כאשר בשכונה זו הושקעה תשתית טובה ויציבה מלכתחילה, לעומת השכונות היותר וותיקות יוספטל-קפלן שהיו הרוסות למחצה.

שלמה יפה קיבל מידע מראש העיר המנוח, זאב גלר, על תושבים פעילים ומשפחות התורמות לשכונה ושלמה יפה ליכדם למטרת נושא פרויקט שיקום השכונות.

תוך תקופה קצרה הצליח שלמה לחדור לרוב משפחות השכונה והתגלה כאיש מוביל ומדריך את הפעילים, בישום תוכניות מלאות תוכן המחייבות עבודה קשה והביא לתוצאות של ביצוע נאה.

היא"ב שלו היה ארגון ועדת היגוי המורכבת מתושבים, פעילים ו"איכפתניקים" מתוך שכונות יוספטל וקפלן. חלומו הראשון ודאגתו הראשונה היתה להקציב משאבים גדולים לעזרת מערכת החינוך- החל מטיפת חלב, דרך גני טרום חובה וחובה והלאה לכוון בתי הספר רמז ועציון. שלמה דאג למתקנים חדשים, ליועצים ולחונכים, בכדי לקדם את התלמידים במקצועות, בהם אוכלוסית השכונות היתה חלשה. נבנו אולמות ספורט בבתי הספר ובמרכז הקהילתי על שם זאב גלר. הוא המשיך והכניס לבתי הספר "מחשב" אשר בעקבותיו נדלקו הרבה גורות אדומות, בכל בתי הספר בעיר.

הוא לא הסתפק בכך. בתחילת דרכו של שלמה יפה ז"ל בשכונה הוא הפשיל את שרווליו ויצא למבצעי נקיון השכונות יוספטל-קפלן, דאג להתקנה ולחידוש של מדרכות וכבישים, גנים ושבילים, הקים ושיפץ מתקני ספורט ומתקנים לפעילות ספורטיבית עבור נוער השכונות. גם בתקופה כאשר בכל רחבי הארץ התלוננו על מפעל פרויקט שיקום השכונות, עקב אי הזרמת כספים בזמן, בשכונות שלנו הפרויקטים רצו ובוצעו בלי מעצור.

שלב נוסף בעבודתו של שלמה היה טיפוח נושא החגים בשכונות. הוא לחץ לדרכן פעילים לארגן ולחדש מנהג מסורת פולקלור העדות, כגון: חגיגות המימונה, חגיגות העצמאות, ערבי ט"ו בשבט, ערב הילולה במסגרת כל בתי הכנסת ולאחרונה גם ערב שמחת תורה.

נושא חשוב אשר החדיר שלמה לתודעת הילדים בשכונות הוא פעולות וחוגים חינוכיים כדוגמת: תזמורת הנוער והילדים, מקהלת הילדים, דרמה וכו', אשר מתקיימים במרכז הקהילתי ע"ש זאב גלר.

הוא החדיר לתודעת הפעילים את החשיבות הרבה של פעילות התרבות והפעיל קורס פעילים אשר נמשך במשך חצי שנה. שלמה עודד ודחף מבוגרים וצעירים להמשיך בלימודים אקדמאים ודאג למילגות אשר עזרו לרבים לסיים את לימודיהם בהצלחה.

הוא ניסה והצליח לקשר ולחבר את השכונות עם מרכז העיר ע"י בנית שדרה ענקית לתפארת אשר האירה את השכונות באפלת הלילה.

לאחר רגיעה קצרה החל שלמה בהפעלת הפרויקט הפיזי בשכונות. תכנון ושיפוץ חזות השכונות לתפארת. הוא דאג לכל נזקק לתוספת בניה שיקבל הלואות. וכל זאת לרווחת התושבים. שלמה עסק בנושא השיקום הפיזי ימים כלילות ובזכות עבודתו התוכניות של השכונות קבלו זכות קדימה והיינו ראשונים כמעט בכל השכונות בארץ בנושא השיקום הפיזי.

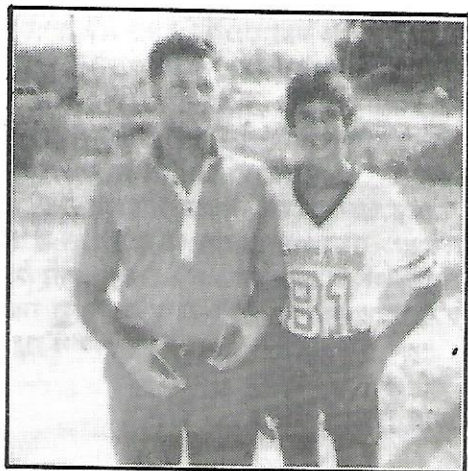
שלמה המריץ ודחף את תושבי שכונת קפלן לבניה עצמית. בתקופה זו בוצעה תוכנית אב לשכונה בכך שהאדמות חולקו ותוכננו למפעל "בנה ביתך", כשלמפעל זה יש תוצאות יוצאות מהכלל בחיבור השכונות עם מרכז העיר. לתוכנית נרשמו כ-85 משפחות, אשר זכו במכרז לבניה עצמית. המשך פועלו של שלמה היה שדאג לבנית מועדון קשישים מפואר בשכונה, שפעל ביום ובערב. לעתים קרובות היה נכנס למחלקת העירייה ומתעניין בדברים חדשים ופרוייקטים חדשים המיועדים לשכונות יוספטל קפלן.

יום אחד פגשתי אותו ותוך שיחה קצרה אמר לי: "גבי לא תאמין, אבל כל מכתב או דף עליו רשומים שמות השכונות יוספטל וקפלן אני חייב לדעת את תוכנם. בזכות זה לעתים קרובות הצלחתי לדחוף נושאים רבים לביצוע מזורז".

הוסיף ואמר: "גבי, מה אוכל לעשות, הדברים בתוך תוכי, אף על פי שזה אינו תפקידי. אני עושה זאת כי אני מרגיש כאחד שנולד בתוך השכונות הללו" והוסיף: "אלוהים ברך אותי כשהעניק לי תפקיד זה לשינוי וקידום שכונות יוספטל וקפלן לגאווה התושבים".

כל זה בתמצית על פעלו של שלמה יפה. יהא זכרו ברוך.

גבי סויסה
תושב השכונה
וחבר מועצת העירייה

שלמה עם ילד מהשכונה.

שלמה עם רעייתו בארוע הקשור לשכונה.

דמותו של שלמה יפה ז"ל בעיני

כותב אני דברים אלה בלב כבד. כאדם שעבד במחיצתו של שלמה יפה, יודע אנוכי שאת שלמה קשה לתאר במילים, צריך היה לשבת במחיצתו כדי להכירו. הדברים שאני אביא בפניכם ייראו אולי כדברים של מה בכך, אולם הם מצביעים על אישיותו של האיש. התמזל מזולי ועבדתי עימו כפעיל שכונה. קרה לא פעם, שאדם מבני השכונה ניכנס למשרדו של שלמה יפה והוא זועף וקוצף כקרנף בעת קרב, בזמן שהיינו בדיון, בישיבה התפרץ האיש וטענותיו בפיו. שלמה יפה ענה בנימוס לאותו אדם מתפרץ, לא כאדם המסתכל עליו מגבוה אלא כחבר וכשווה בין שווים, בעקבות התנהגותו המקסימה של שלמה יפה ז"ל, היה יוצא האיש ממפתן משרדו כאילו שקיבל את מלוא מבוקשו, למרות ששלמה יפה לא נהג להבטיח הבטחות באויר, כדי להפטר מאדם זה או אחר. ואולם לאחר שיצא האדם את משרדו של שלמה יפה ז"ל, גייס שלמה את כל כוחותיו כדי לפתור את בעייתו של האיש. הוא התייחס לבעייתו של האזרח כאילו מדובר בו עצמו. כלומר, היה משים את עצמו במקומו של האיש ובמידה זו או אחרת היה מצליח לפתור את בעיותיו. את אשר עשה שלמה ז"ל הוא עשה לא כדי לשבח את שמו, אלא למען רווחת זולתו, וכל אשר עשה עשה מעומק ליבו לטובת התושב וכלל השכונה. כך אני רואה את דמותו של שלמה יפה ז"ל.

מאת: אהרון כהן.

אמהות מספרות על שלמה

אני אם בשכונת גבעת אשכול. יש לי בן, בן 12 שנים, וכשגיליתי שיש לו בעיות הפנו אותי ואותו מחוץ לעיר לטיפול בקשוי דיבור ובריפוי בעיסוק. כיום אני נהנית לראות שתושבי השכונות נהנים מהפרויקט הפועל בשנים האחרונות, בתוך השכונה, וזה חוסך זמן. אני עובדת פרוייקט. מנהל הפרוייקט שלמה ז"ל כשהיה רואה אדם ברחוב היה עוצר אמור שלום, וממשיך ללכת. למרות שלא היה לי קשר ישיר אליו זכר את שמי. זה מראה כי התייחס אלי כאדם.

כתבה: רחל חסר

שלמה ויצחק ולד עם אמהות מהשכונה

את שלמה הכרתי זמן קצר. במעט הזמן ששהיתי במחיצתו הספקתי להתרשם ממנו לטובה. במיוחד כשהוא אמר באחת הישיבות של הוועדה לשרותים חברתיים, כשדברנו על צמצומים עקב המצב הכלכלי הקשה: "אפשר להניח כמה דברים חשובים בצד, ולהתמקד על דבר חשוב באמת והוא בעיית הקשישים. כי אנחנו עם שדואג להורינו ולכן חשוב לבנות מועדון לקשישים". המלים ששלמה אמר, מאד ריגשו אותי.

בנוסף לכך הוא גם פעל בשכונות מעל ומעבר לחובות עבודתו. ראינו אותו שותף בכל המתרחש בשכונות. הוא גילה אכפתיות למתרחש אצלנו. אפשר לומר ששלמה יצאנו הרגשה שהוא שייך לשכונה.

כתבה: אורה עמירה

אני מזל תושבת יוספטל, שמעתי על הפרוייקט בקשר לבניה, תוכנית הרחבת דירות. קפצתי על המציאה לאחר ריצות של שנים ללא אישור, וללא תוצאות, שהנה אפשר לבנות. מאז שהתחיל הפרוייקט ובראשו עמד שלמה יפה ז"ל, הכל התחיל לזוז באופן חיובי. שינוי זה הביא לכך שהתושבים החלו ליהנות מהמגורים בשכונות. אני כתושבת השכונה מרגישה שאנשים חדלו לעזוב את השכונה, כשהגישה של התושבים היא לבנות וליהנות מהשרותים שהפרוייקט מפעיל. בכלל, אני מרגישה שהפסקנו להתייחס רק לדברים השליליים ולהתמרמר, ובמקום זאת התחלנו לראות את האור, את הדברים החיובים. שלמה התייחס באופן אישי לכל תושב. הוא לא חיכה שאנשים יבואו אליו. אם היתה בעיה היה בא הביתה, מרגיע ומעביר אלינו מהסבלנות הרבה שאיפיינה אותו, כמו אבא.

כתבה: מזל קטשל

סא"ל (מיל) שלמה יפה ז"ל

אישיותו - קל היה להזדהות עימה. תמיד נתן את המיטב. דבריו נאמרו בנועם ובתבונה ויצרו סביבו אוירה טובה, הברית. דברים שמשמיעים חבריו של סא"ל (מיל) שלמה יפה ז"ל. חברים הממאנים להפרד ואוהבים להזכר.

שלוש שנים לאחר עלותו לארץ התנדב שלמה יפה ליחידת הקומנדו הימי בחיל-הים. חבריו ביחידה זוכרים אותו בבירור. הזיכרון של לוחם שאינו מאבד צלם אנוש, למרות הדרישות הצבאיות החמורות. דרישות המבוטאות בחוזקה ביחידת עילית זו.

יפה היווה דוגמה לחניכיו. הם מדברים עליו בגילוי לב מפוכח. "אל שלמה לא ניתן היה לבוא בטענות", מספר סא"ל (מיל) חיים, מי שהיה חניכו של יפה ביחידה. "הוא נהג תמיד ביושר. היתה לו אישיות שיוצרים עימה הזדהות ממבט ראשון. גם דברים קשים שהוציא מפיו נאמרו בנועם והאווירה בינו ובינינו - החניכים, נשארה תמיד טובה". הנועם שאפיין את יפה מצא את ביטויו גם באימונים: "במהלך אחת ההפלגות, בהן הפליג זוג על כל סירה, נבחנה מידת העירנות למצבו של בן הזוג", נזכר סא"ל (מיל) דוד, חניכו של יפה. "יפה ישב מאחורי בסירה. באחת ההזדמנויות, הושטתי יד אחורה כדי לגעת בו ולוודא שהוא אכן נמצא. להפתעתי, היד לא נתקלה במאומה. סובבתי את הראש במהירות אחורה והייתי מפוחד, עד הרגע בו ראיתי את המדריך שלי יפה, נגרר במים קשור בחבל לסירה". דבריו של סא"ל (מיל) דוד נאמרים בהרבה חיבה לתקופה, למדריך האישי.

בדצמבר 1963 החליט שלמה יפה לצאת לקורס קצינים, בכדי לאפשר את התקדמותו במסגרת חיל-הים. מקורס הקצינים שב יפה אל יחידתו - הקומנדו הימי - ושמש כקצין חבלה. במהלך התקופה כתב עליו מפקדו: "שלמה יפה הוא קצין שקט, מסודר ונזח לבריות. אחראי ומסור לתפקידו, שקול ויציב בביצוע משימותיו, מקבל מרות ומכובד על כולם".

מילים המתחברות לשורות. שורות הנכתבות אז בתיקו האישי.

בשנת 1968 חל מפנה. שלמה יפה עזב את היחידה ועבר לשמש מפקד שלב פיקוד בבית הספר לחובלים וקצין בבסיס ההדרכה של חיל הים. מועד זה חתם 16 שנה של שירות יהודי ובראיון שנערך עימו באותה תקופה אמר כי צר לו לעזוב את היחידה. אולם גם בתפקיד החדש - שנשא אופי הדרכתי - הצטיין יפה.

ביוני 1970 לא חסך ממנו מפקדו את המחמאות. ושוב גם הפעם - שורות בתיק האישי: "בעל יוזמה ואחריות מצוינים. משמש דוגמה אישית לחניכיו ופיקודיו. הגון מאוד, עצמאי ביותר, ממושמע, חרוץ ובאמן".

תמציתי ובלשון צבאית המסתירה כל כך הרבה מאחוריה. מילים המקבלות משמעות בחיי יום יום.

את השנתיים הבאות שירת שלמה יפה כמפקד פלוגה, בבסיס אשדוד של החיל. דוד, מי שהיה חניכו בקומנדו הימי, פגש בו אז בשנית. "פגשתי בתקופת מלחמת ההתשה ואני זוכר כי אחריות גדולה ביותר רבצה אז על כתפיו של יפה. התפקיד שמילא דרש הרבה. כל העת היה רץ מנקודת מכ"ם (מגלה כיוון מרחק) אחת לשניה, דאג שהכל יתפקד כשורה. שלמה היה כפי שהכרתיו שקדן מאוד ומסור לחייליו בצורה קיצונית".

תכונות אלה זכורות כמאפיינות את יפה גם למפקדיו ופיקודיו בתפקידו הבא, כמפקד בסיס חיל הים באילת. הלבטים שליוו את מעברו לאילת לא העיבו על תפקודו. חוות הדעת שנכתבה עליו באותה תקופה מוכרת כבר: "מסור מאוד, אחראי, ממושמע, מסודר, בעל כושר אירגון ומינהלה בולטים". מישוהו כבר אמר אז, מה שנשמע נכון גם היום, ליפה היו תעודות משעממות. הערכות המפקדים עליו במשך כל שנות שירותו דמו אחת לרעותה.

מבסיס אילת נשלח שלמה יפה לקורס פיקוד ומטה. בתום תקופת הלימודים התמנה לקצין מטה במפקדת חיל הים. קודם לכן, ב־8 במרץ 1974, ענד דרגות סגן־אלוף. טרם שחרורו שמש יפה כראש ענף גיוס וקד"ץ (קדם צבאי) - תפקיד הדורש רגישות לשכבות הצעירות המתגייסות לחיל. יפה סגר בתפקיד זה מעגל

שלמה יפה / מרץ 66.

שהחל עוד בתקופת התנדבותו כלוחם צעיר, לקומנדו הימי. גם בתפקיד זה שילב נסיון ופתיחות. חברים של שלמה - חברים מהשירות שהפכו עם הזמן חברי משפחתו, מעידים עליו כי אופטימיות איפיינה אותו. הוא היה אדם. אדם וקצין. נעים הליכות וישר דרך. טבע ראשון היו אצלו מסירות ויכולת אירגון. היו שאמרו כי אם קיבלת יחידה מיפה - אתה יכול להיות שקט, דאגות רבות הסרת מלבך. מילות ההספד שאמר תת־אלוף ח.ש. מחיל הים - חבר לנשק ורע לחיים - משקפות את תחושת משפחת החיל על אובדן חבר - חברנו סא"ל (מיל.) שלמה יפה ז"ל:

שלמה היקר,
שלוש שנים לאחר עלותך לארץ, התנדבת כנער ליחידת הקומנדו הימי. שש-
עשרה שנים שירתת כלוחם מן השורה ביחידה מובחרת זו. בהמשך דרכך בחיל
מילאת מיגון תפקידי פיקוד, הדרכה ומטה כשבכל תפקיד נתת את המיטב.
נזכור אותך תמיד כחבר שמוכן לעזור לכל פונה, להטות אוזן קשבת בנועם
ובתבונה להתמודד עם כל מצב.
בתפקידך האחרון בחיל הופקדת על התחום החשוב והרגיש של גיוס כח-אדם
לחיל, תפקיד שהתאים ככפפה לכישוריך. את חיל-הים שירתת בנאמנות במשך
28 שנים רצופות. משפחת יפה הלכה במסורת אביה. איתי שירת את השירות
הסדיר בחיל ומשרת בו עדיין במילואים, וניר ממשיך לשרת בחיל כקצין.
לאה, איתי, ניר ועידו היקרים, משפחת חיל הים מצדיעה לך, שלמה, על פועלך
ואישיותך.

איש חיל הים

לשלמה יפה,

פעמים רבות שמעתי כי רק לעתים רחוקות עולה בחלקנו להכיר אדם מופלא. אני גאה ואסירת תודה שיצא לי להכיר אדם כזה. חברי שלמה יפה מכפר-סבא אשר פעל להביא תקוה, כבוד עצמי והיכולת להביא הישגים לאלפי תושבי שכונות יוספטל, קפלן וגבעת אשכול הכלולות בתכנית ההתחדשות והשיקום של כפר-סבא. זכורה לי היטב פגישתי הראשונה איתו... התרשמתי ממנהל הפרוייקט, שלמה, היתה של אדם חזק ושקט, אדם חיובי יוצר ופורה. צעדנו יחד ברחובותיהן של השכונות והוא הצביע בגאווה על הבנינים שאך זה הסתיימו שיפוצם ואלה שעדיין נמצאים בתהליכי שיפוץ. באותה עת ברך לשלום כל מבוגר וילד בשמו הפרטי! מאוחר יותר, שבנו למשרדו לקיים דיונים על התקציב לשנה הקרובה בהשתתפות חברי הוועד, ארכיטקט, פרופסור מהאוניברסיטה, אנשי מקצוע ונציגי הקהילות של פורט-לאודרסייל, סאוטקאונטי ואורלנדו פלורידה. שלמה הצליח ללכד קבוצה מגוונת זו. שלמה ידע להקשיב בתשומת לב רבה ולאחר מכן לפעול כמתווך כאשר היה צורך, והציג בשקט ובשלווה את הנושאים בהסבירו מדוע נקבעו נושאים אלה בעדיפות על ידי השכונה. תמיד למען הקהילה!

שלמה דאג תמיד רק לתושבים. הוא תמיד נרתע ממחמאות אישיות הוא היה ישר וכנה ורווחת התושבים היתה תמיד בראש עדיפויותיו. מטרתו היתה לקדם את הפרוייקט לטוב ביותר, לא למען רווחים אישיים אלא מפני שבאמת ובתמים התעניין בכל פרט ופרט. הוא באמת רצה לשפר את איכות החיים של התושבים. הוא סיפר לי, כי כאשר היה מוטרד ולא יכול היה להרדם היה נוהג להלך ברחובות יוספטל או קפלן, כל הלילה אם היה צורך בכך, על מנת לסדר את מחשבותיו.

אדם מופלא זה לא זכה לראות את חלומו ותקוותיו. לאחיו ואחיותיו בכפר-סבא מתגשם חלום זה. כיום זאת המשימה שלנו, שאהבנו את שלמה והועשרנו על ידי היכרותנו אתו, להמשיך בדרך שהתווה לנו. רק אז נוכל לומר לו "תודה". בני מזל אנו שיכולים לומר בגאווה כי שלמה יפה היה חברנו.

יהי זכרו ברוך!

אלבירה אקלברג גולד
יו"ר ועדת שיקום שכונות
פורט-לאודרסייל פלורידה.

ALVERA ACKELBERG GOLD
PROJECT RENEWAL CHAIRMAN
FORT LAUDERDALE, FLORIDA

problems and needs thoroughly and they became an integral part of his life. He was at home with every family in the area.

Shlomo succeeded in turning a dream into reality. He made "Project Renewal Kfar-Saba" one of the most successful in the country during his five years on the job, thanks to his endless hard work and considerable talent.

The people of Shikun Kaplan and Yoseftal, together with those at the municipality and Jewish Agency, appreciated, respected and loved Shlomo Yaffe, who played such an important role in this wonderful project.

The people of the Florida community, who adopted "Project Renewal", were similarly charmed by his unique personality and followed him enthusiastically in working for the project. They loved him.

But all this did not fully satisfy Shlomo - he did voluntary work for the city within the framework of Rotary, as well as managing the Sapir Community Centre.

During his illness, Shlomo fought in his way, keeping in his pain, showing consideration for his family and colleagues and continuing to work, keeping up his interest in what was being done and doing all he could for the people of the neighbourhood.

Shlomo will be missed by us all - his wife Leah, his sons, Itai, Nir and Ido, his father and brother and all his family, his many friends, his comrades to arms, colleagues and all the people of the Yoseftal-Kaplan neighbourhood.

We will continue as he began with this important enterprise, in which he so strongly believed and so wished to see fulfilled.

Shlomo, my friend, we take leave of you with a feeling of gratitude and deep esteem for your great contribution to Kfar-Saba and the State of Israel in the sphere of social dedication.

Blessed be his memory!

Yitzhak Wald
Mayor of Kfar-Saba

SHLOMO YAFFE

Shocked, in deep grief and refusing to believe the cruel path of fate, we pay our last respects today to a friend, colleague and above all, a wonderful person - Shlomo Yaffe. Although we knew of his serious illness, it is still difficult to accept that he is no longer with us.

Shlomo Yaffe was a modest, charming, handsome man - a man with soul - patient and tolerant, open-minded and always ready to listen. His image projected authority and pleasantness, and hid within the great deeds of a man who knew how to work and to inspire others in all the spheres in which he dealt in his short, but eventful life.

Born in 1935 in Turkey, he made aliya with "Aliyat Hanoar" at the age of 9. He learnt at the Nursery & Gardening School in Petach-Tikva, where he acquired his love of nature, and later studied at Kibbutz Ze'elim.

In 1952 he enlisted in the army and served in the naval commando. He served in a wide variety of posts in the navy and never spoke of this time of his life to anyone; but we know from his fellow-soldiers that Shlomo was an exemplary, brave soldier and officer - a hero in the fullest sense of the word. He was head and shoulders above the others. Even in difficult times of high tension, he would inspire confidence, authority and composure - a man who could be relied upon; a man whom you would be prepared to follow in fire and water. And so it was that he became a model to the many he trained and who were under his command.

Many years will pass before the screen is raised and this secret and eventful part of his life and his great contribution to the security of Israel becomes known.

Shlomo Yaffe was a good friend who could always be relied upon in times of distress, always ready to lend a helping hand and to listen patiently and do his best to help.

On release from the army, he joined "Project Renewal" in Kfar-Saba and enthusiastically began his work with the conviction that here was a worthwhile and attainable challenge. As was his way, he spared no physical or mental effort and drew all his colleagues after him. This work too, which was very difficult in the beginning, was done quietly, with inner tranquility and with Shlomo's special charm.

Shlomo charmed all who met him. With his every-ready smile, he quickly gained credibility with the local people. They got to know him as a man of action who was ready to move mountains for the residents of Kaplan and Yoseftal and who spared no effort to bring them the improved social conditions they longed for. He got to know them well, studied their

IN MEMORY OF SHLOMO YAFFE

Thirty days after his death

*Dedication of the Pensioners' Club, Shikun Yoseftal,
together with members of the adopting community from Florida*

אהבה היתה לו לאדם / מאת: וולף לוזיאן
(שיר לזכרו של מר שלמה יפה ז"ל)

אהבה היתה לו לאדם
אהבה, עד לבו נדם

ילדו האהוב היתה השכונה
בה הכיר אבן ושיח וכל משפחה

וילד שמת השב לביתו
לאחר לימוד מקצועות במחשב בית ספרו

נד ניצבת יד כמשי רגישה
לכל פנית תושב ועימו בעיה

פולחים המים בעוצמה בנחל איתן
כך פלחו רעיונותיו של האדם

לא הבטיח הבטחות לא פיתה אשליות
כציפור שלא ידעה מנוח עשה לפתרון הבעיות

מפלי מים ניתזים חזק
אין בהם מעצור אמת, ומעצור סרק
ליפות השכונה, בעיות למגר
מדמויה השלילי השכונה לשחרר

לאדם אופקיו להרחיב, להעשיר מוחו
כנמלה חרוצה נתן סיועו
מעשה מרכבה של טיפוח תרבות ועשייה
מהגיל הרך עד גיל הגבורה

אך פתע קרה ורעם התרחש !!!
הנחל משאוננו פסק - נחל יבש !!!
צורב הלב מפאב - אב השכונה אבד
אך פועלו של האיש יהיה חקוק בזכרוננו לעד !